

پتانسیل جنگلهای ارسباران جهت پرورش زنبور عسل و بهبود وضعیت اقتصادی منطقه**سجاد قنبری***

استادیار، گروه جنگلداری، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی اهر، دانشگاه تبریز، اهر، ایران

چکیده

مناطق جنگلی به دلیل تنوع گونه‌ای بالا به عنوان یکی از منابع مهم غذایی زنبور عسل می باشد. عسل به عنوان یکی از محصولات غیرچوبی جنگل نیز طبقه بندی می شود. جنگلهای ارسباران به عنوان یکی از مناطق با اقلیم خاص و دارا بودن تنوع گونه ای بالا شرایط مناسبی را برای صنعت زنبورداری فراهم نموده است. از اینرو در این تحقیق به پتانسیل جنگلهای این منطقه در پرورش زنبور عسل، نقش زنبورداری در افزایش درآمد خانوار، مشکلات اصلی زنبورداران این منطقه و راهکارهای توسعه این صنعت پرداخته خواهد شد. زنبورداران این منطقه با استفاده از ارزیابی سریع روستایی شناسایی و با استفاده از مصاحبه نیمه ساختار یافته و مشاهدات مستقیم مطالعه شدند. بر طبق نتایج، فلور گیاهی منطقه ارسباران به ۸۰۰ گونه می‌رسد که چراگاه غنی برای تولید شهد می باشد. میانگین تولید عسل هر کندو ۲۴ کیلو گرم می باشد. میانگین درآمد سالانه خانوارها از محل زنبورداری ۲۰۸ میلیون ریال می باشد که سهم عمده ای در درآمد کل خانوار دارد. نبود کارگاه فراوری عسل تولیدی، نبود بازارهای مناسب برای فروش، واردات عسل از کشورهای خارجی، کمبود حمایت های دولتی، توسعه جاده در منطقه برای دسترسی گردشگران جهت خرید مستقیم عسل، امکان بروز بیماریهای خاص طیور از زنبورداران غیربومی از مشکلات اصلی زنبورداران منطقه می باشد. می توان بیان نمود که جنگلهای ارسباران در تمام ماههای فصول بهار و تابستان به دلیل تنوع گونه ای بالا، گیاهان با دوره گلدهی دارند و همچنین به دلیل مناسب بودن رطوبت منطقه، پتانسیل تولید شهد در گیاهان بالا می باشد، بنابراین این منطقه قابلیت خیلی بالایی در صنعت زنبورداری دارد.

واژه گان کلیدی: تنوع گونه، چراگاه غنی، درآمد، زنبورداری، شهد